

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 27, dd. 2 mei 1989
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Wekelijks

Hobu-studenten overkoepelen zich Want alle Belgen zijn gelijk voor de Wet

In Leuven zitten niet enkel universiteitsstudenten. Meer dan duizend anderen studeren aan de verschillende 'hogescholen': aan het Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit (Hobu). In vergelijking met hun universitaire collega's staan de Hobu-studenten een stuk minder ver. Wij kunnen tenminste gaan betogen of petities organiseren als onze Alma-prijzen stijgen. In het Hobu zou zo iets nogal onzinnig zijn. Zij hebben zelfs geen Alma. Er dient dus nog een lange weg afgelegd te worden, reden te meer voor verschillende studentenverenigingen om samen een Hobu-overkoepeling op te richten: Lohs - de *Leuvense Overkoepeling van Hogeschool Studenten*, met een sympathieker naam ook wel *Amiga* genoemd.

Lohs (zie kader) gaat ijveren om "het Hobu op gelijke voet te brengen met de universiteiten". Wat betreft de gelijkwaardigheid van titels, studierichtingen en dergelijke, zal daar nog een pittige discussie over op te zetten zijn. Op één gebied hebben ze het recht echter onomstotelijk aan hun kant: hun frap-pante discriminatie op sociaal vlak. Hobu-studenten zijn voor de wet immers veel minder waard dan hun universitaire collega's. En dat is niet eerlijk.

De situatie aan de universiteiten is, in vergelijking met het Hobu, nogal comfortabel. Op 3 augustus 1960 stemde het parlement de "Wet houdende de toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen". Hierdoor werd er ruimte (en vooral geld) vrijgemaakt voor huisvesting, sociale diensten, *spijshuizen*, medische centra en studentenactiviteiten. Het volledige Hobu bleef echter van die hulp verstoken. Vandaag krijgt de KUL meer dan 100 miljoen frank sociale subsidies als gevolg van die "Wet van '60". Het complete Hobu in heel België krijgt nul frank sociale toelagen. Hiervoor bestaat er geen enkele, maar dan ook geen enkele motivatie. De reden waarom men deze ongelijkheid niet wil wegwerken, is louter van financiële aard. In een land waar iedere begroting opgesteld wordt met "sanering van de staatsfinanciën" als orderwoord, is er geen ruimte voor dergelijke grootschalige initiatieven, die de staatskas ettelijke honderden miljoenen zullen kosten.

Foefjes

Het Hobu heeft echter evenveel nood aan een sociale sektor als de universiteiten. Gedeeltelijk geeft de Staat dat ook toe. In de directe studiefinanciering - de studietoelagen van de Vlaamse Gemeenschap - wordt er helemaal geen onderscheid gemaakt tussen Hobu- en universiteitsstudenten. In de indirecte studiefinanciering - de sociale sectoren bijvoorbeeld - bestaat die discriminatie dus wel.

Er zijn nogal wat mensen die met het idee leven dat studeren aan het Hobu minder geld kost dan aan de universiteit, en dat daarom bij eerstgenoemde een sociale sektor minder nodig is. Onderzoek heeft intussen uitgewezen dat hiervan hoegenaamd niets klopt. Het

Hoger Instituut van de Arbeid (HIVA), een instelling die nauw verbonden is met de KU Leuven, heeft vorig jaar de studiekosten in het Hobu en aan de universiteit onderzocht. Deze studie werd uitgevoerd in opdracht van gemeenschapsminister Kelchtermans (van de CVP), indertijd bevoegd voor de studietoelagen.

Hoewel het de impliciete bedoeling van Kelchtermans was om aan te tonen dat het huidige stelsel van studietoelagen volstond - hij wilde dus wetenschappelijk aantonen dat de studiekost niet meer bedroeg dan een 90.000 frank, het bedrag van de maximumbeurs - werden er enkele opmerkelijke vaststellingen gedaan. De manipulaties die aan het onderzoek voorafgingen, deden de waarde ervan sterk dalen. Toch is het door enkele 'trucs' dat sommige aspecten nog meer in de verf werden gezet. Zo liet Kelchtermans koninkrijk stipuleren welke richtingen uit het Hobu door het Hiva aan een onderzoek mochten onderworpen worden. Toeval of niet, maar het kunstondervonds viel uit de boot, net de duurste studierichting van het Hobu. Ondanks dit foefje bleek de gemiddelde studiekost in het Hobu merkwaardig genoeg net een tikkeltje hoger te liggen dan aan de universiteiten.

Aan de universiteiten bekijkt men deze ontwikkeling met argusogen, en heeft men doorgaans geen goed woord over voor iedereen die meer aandacht voor het Hobu vraagt. Getuige hiervan het jongste 'Jaarverslag Studentenvoorzittingen 1988'. Op pagina 7 fulmineert directeur Studentenvoorzittingen Jan de Vuyst: "Politiek gevaarlijk resultaat is de bevinding dat studenten uit het Hobu lange type een even grote studiekost hebben dan deze van de universiteit. Het vertrouwelijke statistische materiaal dat dit onderzoek bevat, werd in de media reeds te pas en te onpas gebruikt. Het lijkt zinvol om bij dergelijke discussies steeds terug te grijpen naar het basismateriaal en de beperkingen van de onderzoeksmethodologie goed in het oog te houden bij het interpreteren van de cijfers. Niet elke persoon die deze cijfers wenst te gebruiken, neemt zich even grote methodologische stiptheid voor te nemen."

Aan de KUL zit men duidelijk met

vervolg op p.2 ▶

Proef

'Proefexamens? Daar kun je hoogstens een proefbuis op halen', is het weinig hoopgevende advies dat bissers doorgaans aan groentjes geven. 'Partieels' - die volksmond toch! - kunnen anders best interessant zijn. Jongens hangen voor het eerst een das rond hun nek, meisjes proberen uit welke naadkousen het meest effect hebben op hun bronstige proffen en de kleine Chinesejes dealer u leren snel Nederlands. Als blijkt dat eventuele goede uitslagen ook nog felbegeerde vrijstellingen opleveren kan de lol niet op. Maar helaas, naar die vrijstellingen kan u in het vervolg wel fluiten. Het wordt zwoegen zonder beloning. Bent u langharig en werkschuw dan heeft u er alle belang bij u te begeven naar pagina 4.

New Deal

In plaats van altijd maar op de kap van de negers en de arabieren te zitten zou het Blok beter eens de New Beat aanpakken: volksvreemd, nachtlawaai, liever dansen dan werken, redenen te over dus om een stevige hetze te beginnen. Helaas lopen Gerolf en maats steeds storm tegen de andersshuidkleurige

medemens. Zij schuwen daarvoor geen loense praktijken. Wij waren er persoonlijk getuige van toen Flupke Dewinter een Tunesiër een kloot afpistte. Om er vervolgens een verdacht poeder van te malen en op straat te gaan dealen. In Antwerpen, het Mekka van de nieuwe drug, wordt het spul vooral aan nieuwe armen, de zogenaamde Noppies, gesleten. Maatregelen dienen getroffen, zegt onze Jos van dienst. Aangeven, die plaatselijke dealer! Pagina 6.

Ramp

Xenophon zei het al: "Als het ooit zover komt dat zelfs Veto mij citeert dan staat de wereld op vergaan". En, verrek, die ouwe knar had het bij het rechte eind want wat zien wij rondom ons gebeuren? Rampen ende tegenspoed allerhande. Wie een stadion durft te betreden wordt doodgeplet. De Boeings vallen als vliegen. Oude mannen met suikerziekte worden ontvoerd. De opblaaspoppen worden steeds duurder, kortom, ellende troef. Waar dringend behoefte aan is, zijn kordate managers. In maatpak gestoken kaderleden die de dingen in goede banen kunnen leiden. Voor wie zich geroepen voelt, een handleiding op pagina 7.

VUURWAPENS - Veto sprak met politiekommissaris Jacques Leenders, al dertig jaar in 't vak. De gawdiefjes onder u spoeden zich met rode oortjes naar pagina 5. (Foto Roel Rutten)

Het grote plan Dillemans

Minder les, en wat dan?

Aan de KUL worden maar liefst 5323 vakken gedoceerd. De studiejaar met een maximum van tien vakken vormen een uitzondering. In sommige richtingen lijkt een twintigtal vakken veeleer de regel. En dat moet zo snel mogelijk veranderen, als het van rektor Dillemans afhangt. Dillemans heeft plannen voor een heuse hervorming van het hele onderwijsstelsel. Vier grote veranderingen moeten het universitaire onderwijs efficiënter maken, zowel op gebied van kennisoverdracht, als op gebied van organisatie: een reductie van het aantal vakken en lesuren, een vlottere opbouw van het vakkenpakket, het invoeren van een soepeler vrijstellingenregeling en van een modulair systeem in plaats van het semestersysteem.

De beleidsplannen van het plan Dillemans zijn gebaseerd op de resultaten van het werk dat drie jaar geleden binnen verschillende denkgroepen aan deze universiteit werd geleverd. Deze resultaten werden eind '86 gebundeld in een syntesrapport van prof Eugène Roosens (antropologie).

Eigenaardig genoeg zijn die onderwijskundige uitgangspunten uit het rapport Roosens in de jongste ontwerptekst van rektor Dillemans niet altijd even expliciet uitgeschreven.

De verschillende voorstellen die de rektor lanceert staan er opgesomd, het ene na het andere, zonder dat men altijd even eenduidig kan achterhalen welke de redenen kunnen zijn voor de voorgestelde hervormingen. Nochtans lijkt dat niet overbodig, want sommige elementen van het plan Dillemans kunnen doorgevoerd worden vanuit heel andere beweegredenen dan het streven naar een efficiënte manier om zoveel mogelijk kennis over te brengen aan zoveel mogelijk studenten.

Eksplisie

Het eerste grote uitgangspunt van het plan waarmee Dillemans nu uitpakt, is het veel te grote pakket aan vakken dat op dit moment gedoceerd wordt. Dat heeft volgens de rektor twee nefaste gevolgen. De professoren moeten heel veel tijd spenderen aan het doceren, waardoor ze een tekort aan tijd hebben voor wetenschappelijk onderzoek. Maar ook voor de studenten is er betrekkelijk weinig tijd over voor zelfstudie en persoonlijk werk, of voor het gebruik van de talloze mogelijkheden die een universiteitsstad biedt

vervolg op p.3 ▶

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoestand en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk maken.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Mies Woens

Het zou misschien nuttig zijn dat je vooraleer een artikel te publiceren even zou willen nagaan of hetgeen je schriftelijk wel verantwoord is. In uw artikel "Minder rabiate racisten verlaten het Vlaams Blok" in de Veto van 24 april, wordt "Wies Moens" zonder enige vorm van nuancering ondergebracht onder de kopstukken uit de kollaboratie. Indien U de figuur van Wies Moens zou kennen en een minimum aan journalistieke eisen, dan zou het u mogelijk zijn om de manier gepubliceerd te hebben. Wies Moens heeft zich namelijk altijd gedistantieerd van al wat te extreem werd. Z'n enige doel was een groot Duitsland te creëren. Toen het Verdinaso evolueerde naar een vorm van kollaboratie heeft hij zijn ontzag als redenaar van het Verdinaso ingediend.

Hetzelfde gebeurde met Zender Brussel: toen zij propaganda "moesten" maken voor het Oostfront en de Hitlerjugend, nam hij als directeur van deze zender ontslag. Wies Moens heeft zich van de kollaboratie gedistantieerd, maar is wel op 31 augustus gaan onderduiken, omdat hij gezocht werd door zogenaamde "Witten". Wies Moens is wel VNV'er geweest, maar nooit heeft hij in de zin van de Nieuwe Orde geschreven. Z'n gedichten waren evangelisch franciscans geïnspireerd en gingen vooral over

de miserie van de arme mensen, waarvoor hij opkwam.

Karl Moens

Politika

De woeste jaren van Politika zijn volgens Walter Pauli definitief voorbij. Politika en Runia trachten zo legitiem mogelijk te werken. De activiteiten die we organiseren, de standpunten die we innemen, zijn (moeten) gesteund zijn op de wil, mening van de studenten van onze faculteit. Als de prioriteiten, wensen van de Politika-student anders liggen dan voorheen, moet Politika daar haar conclusies uit durven trekken. Politika is daarom niet minder kritisch. De Runia-campagne staat juist bewust haaks op campagnes die het inhoudelijke programma onderwaarden, die van het middel een doel maken en daardoor het eigenlijke doel voorbijstreven. De Runia-campagne wil zeker geen aanzet zijn tot een jaarlijkse verkiezingslag van Vlaanderen meest populaire NGO. Wat ons betreft, wordt er volgend jaar in Politika opnieuw een low-budget cam-

pagne gevoerd zonder sponsors.

Foster Parents Plan is volgens Walter Pauli en het NCOS een slechte vorm van ontwikkelingsamenwerking. We willen geen scherperechten spelen. Toch valt op dat Foster Parents Plan zeer hoog scoort op de criteria 'self-reliance van de plaatselijke bevolking' en 'bevordering van de plattelands-economie' die het NCOS haant. Tussen het NCOS en Foster Parents Plan blijken, zelfs heel persoonlijke, misverstanden te bestaan. Politika ziet uit naar de volgende academische geplande confrontatie tussen Vanpeperstraete (FPP) en Cleymans (sektaris NCOS).

De Politika-student is minder geëngerd, zegt Walter Pauli. De inzet binnen de kring is er zeker niet op achteruit gegaan. Inderdaad, binnen Loko, was Politika dit jaar niet toonaangevend. De voorbije jaren maakten Politika-studenten de voorbode uit van Loko, maar ze werkten op een eiland. Er was te weinig feedback naar de kringvergadering toe, er werd niet gedacht aan doorstroming. Toen vorig jaar de oude garde weg viel, kwam Politika in een vacuüm. Politika werkt zich daar nu uit op.

Walter Pauli zegt dat de oude basisedemocratie verlaten wordt. Runia is dit jaar, net als de vroegere verkiezingsploegen in Politika, bewust niet opgekomen als praesidium. Runia wil niet één persoon, wel een hele ploeg, een hele kring naar voor schuiven. Bijna alle kringen hebben door het installeren van een open kringvergadering de wil tot democratische werking structureel ingebouwd. Ook de meeste praesidia. We streven niet enkel een formele inspraak en inbreng na. De student moet zich betrokken voelen, vrij voelen om zijn ideeën en initiatieven aan te brengen.

Die democratische ingesteldheid is de kern, ook het vertrekpunt van waaruit de wijdere problematieken moeten gezien

worden. Een kring door en voor de studenten. Politika slaagt daar niet steeds in, maar streeft het wel na.

De Politika-coördinatoren van volgend jaar

Wiskunde (1)

Naar aanleiding van het artikel 'De universiteit van de bekrompenheid' in de Veto van 24 april zouden wij als studentenvertegenwoordigers van de studentenkring Wina het volgende willen opmerken.

Wij voelen ons enigszins tekort gedaan door de wijze waarop wij in het artikel geciteerd werden. Onze mening is meer gefundeerd en breder georiënteerd dan deze 2 citaten zouden kunnen doen vermoeden. In dit kader vermelden we het onderwijsdebat dat op 20 april doorging in het R.C. (Arenberg). Deze citaten leiden tot een karikaturale indruk en tasten bijgevolg de geloofwaardigheid van de studenten aan. Gezien de onmogelijkheid om deze problematiek hier gedefinieerd te bespreken verwijzen we graag naar het volgend nummer van het Netwonkeke ons kringblad.

Het Wina-praesidium

Wiskunde (2)

Er is op het departement wiskunde al heel wat te doen geweest rond de verschijning het artikel 'dalende slaagcijfers' in Veto: de rektor werd gekontacteerd, de decaan aangesproken, zelf werd ik verscheidene malen persoonlijk aangevallen.

Men blijft hier trouwens beweren dat

Alfons Van Daele

Hobu

Nóg hoger onderwijs

← vervolg van p.1

een ei: "Een sociale sektor vragen voor het Hobu, goed en wel, maar wie gaat dat betalen?" Bij Studentenvoorzinningen vrees men immers dat zijzelf de dupe van deze in se rechtvaardige eis gaan worden. Grote boeman in deze kwestie is CVP-senator Ferdinand De Bondt. De Bondt is zich ten volle van de achteruitstelling van het Hobu tegenover de universiteiten bewust. Alleen, de oplossingen die hij voorstelt zijn allerminst sociaal.

ACW-adept

Ten eerste blijft De Bondt binnen het momenteel beschikbare budget: wel een sociale sektor voor het Hobu, maar geen extra financiering. Dit uitgangspunt is compleet crazy: de schaarse sociale gelden zou hij nog eens gaan versplinteren over verschillende instellingen en regio's. Per student zou dat dus een gevoelige daling van de subsidies met zich meebrengen. De Bondt voorziet wel in een extra-financiering. In het Hobu zou hij de inschrijvingsgeldten opprekken tot het nivo van de universiteiten... De Bondt wil billijke maatregelen treffen, maar in de plaats voert hij de ene grove a-sociale maatregel na de andere in.

Een bijkomend probleem is dat gemeenschapsminister van onderwijs Daniël Coens de voorstellen van De Bondt erg genegeen schijnt te zijn. Naar de redenen van deze politieke optie moet men niet ver zoeken. Daniël Coens is immers scherplichtig aan het ACW, zijn politieke achterban. De meeste hogescholen in Vlaanderen zijn in kristelijke handen. Door de Hobu ettelijke miljoenen in de hand te stoppen, geeft hij dus een gouden kado aan instellingen die met de eigen zuil gelieerd zijn. We hebben een soortgelijk politiek nepotisme van onze Minister van Onderwijs als eens meegemaakt met de 'Coens-computer'. Het gevaar voor een herhaling ervan is niet denkbeeldig.

De KUL bekijkt dit alles met groeiend onbehagen. Naast de vrees van de 'gewone concurrentie' van het Hobu - het Hobu heeft nog een behoorlijk aantal

studenten gewonnen, waar de universiteiten een stagnerend cijfer kennen - heeft men nu dus angst dat het Hobu aan de "eigen centen" gaat knibbelen, een vrees die niet helemaal ongegrond is. "Dat het Hobu geen eigen sociale sektor heeft, is theorie", zeggen ze aan de KUL. "In de Alma's zit het vol Hobu-studenten - het Meisjescentrum trekt 15 procent van haar publiek van de Rega-school en Groep T -, de mensen van de Sociale Diensten zorgen evenzeer voor studenten uit het Hobu, wat wil je nog meer? In de praktijk heeft het Hobu dus toch een sociale sektor. Trouwens, verschillende hogescholen uit Leuvense gebieden die sociale voorzieningen van de universiteit als trekpleister voor hun eigen studenten."

Zonnekoning

Vorige vrijdag, op de jaarlijkse Algemene Vergadering van de vzw Alma, ging voorzitter Studentenaangelegenheden Maschelein nog een stapje verder. Hij liet verstaan dat het restaurant van het Meisjescentrum, dat het minst goed presteert van alle Alma-uitbatingen, zou kunnen 'uitgehuurd' worden aan de Hobu-instellingen, waarvan een groot gedeelte van de studenten er haast dagelijks komt eten. "Boter bij de vis" is de culinaire slagzin van prof. Maschelein, waarmee hij bedoelt dat de directies het Hobu moeten meebetalen, als ze willen dat hun studenten in de Alma's komen eten aan dezelfde voorwaarden als universiteitsstudenten. Normaal mogen er immers alleen maar KUL-studenten aan goedkope prijzen eten. Alle anderen dienen een toelagen van meer dan 60 frank te betalen.

Zulke redeneringen zetten natuurlijk de wereld op hun kop. Maschelein weigert te jiveren voor een sociale sektor voor het Hobu "omdat daar politiek de verkeerde consequenties aan worden vastgeknoopt", maar wil anderzijds toch van toeladering weten. Alleen, hij wil dat het goed opbrengt, en weigert daarbij iedere inspraak van de Hobu-directies en studenten. Veel logischer zou de idee zijn van regionale sociale sectoren. In

Leuven zouden dan alle sociale voorzieningen openstaan voor alle studenten, of ze nu uit het Hobu of van de KUL komen. Voornaamste voorwaarde hiervoor is dat de toelagen per student hetzelfde blijven als in het geval is, en dat alle onderwijsinstellingen inspraak krijgen in het beheer van die sociale sektor.

Dat betekent natuurlijk het einde van de alleenrol van de KUL. Maschelein heeft het op dit laatste aspect blijkbaar niet zo begrepen. De sociale sektor blijft, naar zijn woorden van vrijdag te horen, best onder volledige controle van de KUL, met het cliëntel van de Hobu-instellingen in een ondergeschikte positie. Wie op de onrechtvaardigheid van dat systeem wijst, wordt terechtgewezen

omdat hij omgaat met "politiek gevaarlijk materiaal". Het doet een beetje denken aan *la roi soleil*, waar een hele hofhouding zich dicht bij het paleis ophield om uit de hand van de Hoogste te eten.

Walter Pauli

NAAST LOKO KOMT

Op initiatief van enkele mensen van de Sociale Hogeschool van Heverlee (SHH), zijn de Leuvense hogeschoolstudenten gaan samenzitten en hebben Lohs uit de grond gestampt: de Leuvense Organisatie van Hogeschool Studenten (Lohs). Zijzelf horen echter liever hun koosnaampje Amiga.

Van de negen Leuvense hogescholen, nemen er dit jaar toch vijf deel aan Amiga: de Sociale Hogeschool van Heverlee, de Technische richting van het Heilig Hart Instituut te Heverlee, Nursika (van het Sint-Elisabethinstituut voor verpleegkunde), het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen en het Lemmensinstituut.

Anderen weigerden expliciet mee te doen. Industria bijvoorbeeld zag het niet zo zitten. De initiatiefnemers van Amiga kregen te horen "dat Industria al verschillende contacten met de industrie had, met bedrijven, en ze konden die niet op de helling zetten door met het even vrie in zee te gaan." Bij de Rega-school lagen de zaken dan weer persoonlijker: "Het praesidium daar denkt enkel aan hun zippen, lol trappen en zo. Naar Amiga hadden ze geen oren."

Met vijf scholen kan je echter ook reeds een hele werking opzetten. Op

LOHS

het moment is hiervan echter nog niet zoveel sprake, men is eerst een structuur voor volgend jaar op poten aan het zetten. Iedere school heeft twee afgevaardigden in de gemeenschappelijke vergadering. Voorts heeft men af en toe de statuten van Loko als referentie gebruikt. Kris van Steenwegen van SHH: "De principes uitgangspunten van Loko vind ik zeer goed, die heb ik dan ook letterlijk afgeschreven."

Verder zoekt Lohs ook expliciet contact met de Loko. In Sportraad is er reeds jaren een goede samenwerking met sommige Hobu-scholen, en vanaf dit jaar komt er regelmatig een afgevaardigde van de Sociale Hogeschool naar Sociale Raad. Vanzelfsprekend blijft het voornaamste aandachtspunt de interne werking; maar contact tussen de Leuvense Hobu-scholen, en jiveren voor eigen eisen, naar de overheid en directies toe. Bijkomende moeilijkheid is natuurlijk dat Lohs-Amiga financieel niet gesteund wordt zoals Loko - aan het Hobu zijn, zoals het artikel vermeldt, geen sociale toelagen. Men moet dus zelf inkomsten zien te vinden. Wat dan maar op de klassieke manier werd opgelost, die bovendien voor de nodige contacten zou zorgen: een vijfscholenfuif. (WP)

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 15
nr. 27 (nog drie)
2 mei 1989

Hoofredactie: Erik Pareids
Redaktiesekretaris: Carla Rosseels
Redactie:
Johan Reyniers, Roel Rutters,
Jan Van der Linden
Doka:
Hendrik Delagrange, Roel Rutters
Tekeningen: Urbis
Lay-out en vormgeving:
Luc Janssens, Benoit Lannoo,
Walter Pauli, Johan Reyniers, Carla
Rosseels, Jan van der Linden,
Tom Ysebaert
Medewerkers: Polleke Bijens,
Bart Capéau, Frans Fiersens, Koen
Kempenaers, Benoit Lannoo,
Alexandra Melis, Walter Pauli,
Marc Sys, Didier Wijnants,
Tom Ysebaert
Eindredactie:
Walter Pauli

Zetwerk:
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij:
Rotatyp Brussel (8000
eksemplaren)
Abonnementen:
Studenten: 250,-; niet-studenten:
300,-; steun vanaf 600,-; over te
schrijven op rek. nr.
001-495919-77
Agenda en Ad Valvas:
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering:
iedere vrijdagmiddag om
15.00 uur

Rector Dillemans ijverig aan het werk aan de bibliofiele versie van zijn jongste hervormingsplan. (Foto Hendrik Delagrangé)

Het Plan Van Roger

4 vervolg van p.1

(talenonderwijs, cultuurbeleving,...)

Zo'n groot aantal vakken brengt bovendien mee dat vele cursussen met elkaar overlappen. Voor de studenten heeft dit het minder prettige gevolg dat ze in juni vijf keer hetzelfde stukje stof moeten leren, telkens met de nadruk op die details die voor de betreffende prof het meest van belang zijn. Dillemans stelt daarom voor de hoorcolleges met niet minder dan vijftien procent te reduceren. Op het eerste zicht is dat én voor de docent én voor studenten een goede zaak.

Ook het rapport Roosens was wat dat punt betreft duidelijk. "Terzelfdertijd leeft er een algemene overtuiging dat de selectieve syntese die de docent te bieden heeft even goed of zelfs beter op minder uren kan worden overgedragen." Het overaanbod aan colleges is volgens Roosens een gevolg van de enorme ontwikkeling van de wetenschap. Deze kennisexplosie gaf aanleiding tot dikere cursussen en meer vakken. Elke nietwagigheid in de wetenschap werd in een extra-hoofdstuk aan de bestaande cursussen toegevoegd, of kreeg een zelfstandig bestaan in een nieuwe cursus.

Stilaan is evenwel de consensus gegroeid dat het niet meer mogelijk is alle details

keuzemogelijkheden' omvatten.

Konkreet zou dat gebeuren door in de kandidatuurprogramma's waar mogelijk een 'major' en een 'minor' te definiëren. Men zou dan aan de universiteit rechten kunnen studeren met de eigenlijke rechtsopleiding als 'major' en bijvoorbeeld economie als 'minor'. Wanneer men niet slaagt voor de rechtsvakken, maar het toch goed doet voor economie, kan men zonder problemen overstappen naar het tweede jaar economie, mits enige supplementaire vakken uit de 'major' economie in de eerste kandidatuur. Het zou dus de bedoeling zijn om de studenten die in de eerste kandidatuur mislukken een soepele heroriënteringskans aan te bieden. Eenmaal geslaagd voor een vak, moet dat vak niet meer afgelegd worden.

Absurd

Het is van studentenzijde al jaren een eis om op een soepele wijze vrijstellingen te verlenen voor vakken die men reeds aan een andere fakulteit, aan een andere universiteit of zelfs in het Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit (Hobu) gevolgd heeft. Het is toch te absurd bij het overstappen van de ene naar de andere studierichting pakweg het vak Fundamentele Wijsbegeerte opnieuw te moeten volgen, omdat de ene filosoof de andere niet goed genoeg vindt. Of het vak Statistiek te moeten overdoen, omdat de voorbeelden nu eens uit een sociologische context, dan weer uit de pedagogie komen.

Dit pleidooi voor vlotte ekwivalenties wordt echter met heel eigen doelstellingen overgenomen vanuit een totaal andere hoek. In tegenstelling tot vroeger is het universitair onderwijs (evenals het Hobu of het technisch secundair onderwijs trouwens) niet meer in staat om gediplomeerden af te leveren die direct in één of andere functie in een bedrijf ingeschakeld kunnen worden. Daartoe ontwikkelen de wetenschap, de technologie en de produktiemethoden zich veel te snel, zodat het aangeleerde al achterhaald is op het moment dat men afstudeert. Daarom wordt regelmatig een pleidooi gehouden om de universitaire opleiding minder specialistisch te houden dan nu het geval is. Alle geld dat aan die *overdreven specialisatie* gespendeerd wordt, kan later toch op geen enkel wijze gevaloriseerd worden. Binnen de bedrijfswereld zijn er op dit moment immers veel kaderplaatsen waarvoor slechts algemene noties uit verschillende disciplines en een vlotte omgang met mensen vereist zijn. Men kan deze taken gerust aan met een veel algemenere 'generalisten-opleiding'.

Polyvalent

Een in het politieke milieu vaak gehoord argument voor het despecialiseren van de opleiding is het streven naar multidisciplinariteit. Onder wetenschapsmensen is men evenwel vrij voorzichtige met het begrip multidisciplinariteit. Er is immers nog geen echte methode die de invalshoeken van verschillende vakgebieden combineert en aldus het begrip multidisciplinariteit op wetenschappelijke manier gestalte geeft. Wanneer men al op het niveau van de eerste en tweede cyclus multidisciplinariteit als doel van de opleiding voorstelt, is een vervlaking van de eigen discipline niet ver weg meer.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat men binnen bepaalde universitaire milieus, en vooral van studentenzijde, met dergelijke vraag naar een opleiding tot generalisten niet onverdeeld gelukkig is. Getuige daarvan onder andere het pleidooi van Roosens om de opleiding op geen enkele wijze van nivo te verlagen. Alles hangt er dan ook van af hoe men het plan Dillemans in de praktijk zal realiseren. Zal men zich beperken tot het versoepelen van de vrijstellingenregeling door de lijst van ekwivalente vakken te vergroten? Of zal men eerder de opleiding generaliseren om zo tegemoet te komen aan de eisen van de arbeidsmarkt? Dit laatste kan een daadwerkelijke nivoverlaging met zich meebrengen, aangezien men dan verplicht zal zijn om meer algemene en voor verschillende kandidaturen gemeenschappelijke vakken in te voeren. Het is overigens bekend dat rector Dillemans een hevige

voorstander is van dergelijke 'polyvalente' kandidaturen.

Om de beoogde vermindering van het aantal colleges te bereiken stelt Dillemans - geïnspireerd door het denkwerk ter zake aan de fakulteit Toegepaste Wetenschappen - tenslotte een heuse hervorming van het huidige semestersysteem voor. Het academiejaar zou voortaan opgesplitst worden in vier modules van zeven weken. Om de zeven weken krijgt men een nieuw lessenrooster. Een aantal vakken zullen dan afgerond zijn, terwijl sommige nog doorlopen tijdens de volgende module. Zo'n systeem zou het voor Erasmusstudenten mogelijk maken om op veertien weken een afgerond pakket kennis te volgen.

Addertjes

Er zitten evenwel nogal wat addertjes onder het gras. In het plan Dillemans wordt immers het idee geopperd om na afloop van een module voor die Erasmusstudenten een examen te voorzien. Het gevaar is niet denkbeeldig dat zo'n examens ook fakultatief worden voor de eigen studenten. Op die manier kunnen de examens over het jaar gespreid raken. De ervaring leert dat men bij spreiding een veel grotere detailkennis verwacht van de studenten. Als dat detailisme de norm wordt, evolueert het fakultatieve karakter van zo'n vervroegd examen al snel naar een feitelijke verplichting.

Bovendien is een modulair onderwijsstelsel in combinatie met een soepel vrijstellingenregeling in feite een studiepuntstelsel. Dergelijk stelsel splitst het geheel van de voor de licentiaatsopleiding vereiste kennis op in kleine pakketten (in casu modules). Na het afleggen van elk pakket krijgt men een aantal studiepunten. Eens verworven studiepunten blijven geldig, zodat men eens met succes afgelegd pakket examens geen tweede keer hoeft te studeren. Om de licentiaatsstijl te behalen moet men een zeker aantal punten bij elkaar halen.

Er kan aan het invoeren van een studiepuntstelsel echter nog een andere doelstelling verbonden zijn, die niet binnen de huidige onderwijsorganisatie gerealiseerd kan worden. De Potter van het adviescentrum voor studenten van de Rijksuniversiteit Gent definieert de bedoeling van het kredietpuntstelsel als volgt: "Een soepel systeem van de curriculum-opbouw in de basisopleidingen en een scherper geprofileerde opbouw moeten het intellectueel potentieel maximaal valoriseren en meteen een antwoord bieden op de snel evoluerende arbeidsmarkt." Toeval of niet, maar een modulair onderwijsstelsel is perfect geschikt om de vereisten van deze 'snel evoluerende arbeidsmarkt' soepel op te vangen. Elke nieuwe vereiste vanuit de arbeidsmarkt kan immers via een vernieuwde module opgevangen worden. Het is te hopen dat een efficiëntere organisatie van het onderwijs geen aanleiding geeft om de universiteit uit te verkopen aan de wispelturigheden van de arbeidsmarkt.

Hervormen

Het plan Dillemans is intussen in een fase van mobilisatie naar studenten en professoren gekomen. Op de Akademische Raad van volgende maandag verwachten we het ontwerp van een brief van de rector aan alle docenten met een uiteenzetting van het opzet. Vanaf dan kan de uitvoering beginnen. Het valt te hopen dat het opzet in deze brief scherp geformuleerd wordt. Zoniet dan zal het aan de studenten in de Permanente Onderwijs Commissies en Fakulteitsraden zijn om bij elke concrete hervorming af te wegen of we niet ten prooi vallen aan vervlaking van de licentiaatsopleiding of externe vereisten van de arbeidsmarkt. Een niet zo makkelijke opdracht, die door een duidelijke formulering van de globale visie veel verlicht zou worden.

Bart Capéau
Benoit Lannoo
Erik Paredis

te doceren. Men moet een 'selectieve syntese' bieden die de student een wetenschappelijke methode aanreikt, toepasbaar op andere terreinen van zijn vakgebied. "Teach the students how to think, not what to think", schrijft Dillemans in zijn tekst. Zo een houding impliceert dat vaktularissen moeten afstappen van het waanbeeld dat hún vak pertinent belangrijk is, of dat elk hoofdstuk van een vak even belangrijk is. Al mag men die stelling niet te ver drijven. Juist wegens de groeiende kompleksiteit van de kennis kan zo'n streven naar selectie leiden tot vervlaking of nivoverlaging.

Humanitas

Het tweede kernidee uit het plan Dillemans is het voorstel tot verrijming van de keuzevrijheid van de studenten bij het samenstellen van hun vakkenpakket. De plannen voor de opbouw van de licenties staan nog niet echt op punt. Op het eerste zicht zouden er, naast de programmatie van een kleiner gemeenschappelijk deel, ruime mogelijkheden voor een autonome samenstelling van het vakkenpakket voorzien worden. Voor de opbouw van de kandidatuursopleiding is er al een heuse blauwdruk. De kandidaturen moeten een 'relatief gestroomlijnd programma, met beperkte

NAAR EEN AANPASSING VAN HET EKSAMEN-REGLEMENT?

Sinds enkele maanden funktioneeret er een Werkgroep Exkensamen aan deze universiteit. De groep staat onder leiding van prof. Maschelein, voorzitter Studentenaangelegenheden, en is samengesteld uit mensen van de Dienst voor Studie-Advies en de Dienst Universitair Onderwijs (DUO), enkele juristen, ombudsmannen enzovoorts. Hoewel de groep al enkele vergaderingen achter de rug heeft, is pas sinds vorige vergadering een student van Kringraad uitgenodigd. Naar aanleiding van enkele processen die tegen de KU Leuven lopen over betwistingen van het examenreglement, zijn juristen het reglement artikel per artikel aan het doornemen. Volgens prof. Maschelein zal er zeker dit jaar en ook volgend academiejaar aan het examenreglement nog niets veranderen. Wel wordt er een nota rondgestuurd die een sterke nadruk zal leggen op het naleven van de bepalingen die nu al in het reglement zijn opgenomen.

Zo mogen er bijvoorbeeld exkensamen worden georganiseerd vóór de officiële eksamenperiode (ook niet van praktika of werkcolleges), moeten profen voldoende tijd uittrekken om exkensamen af te nemen, moeten er voldoende profen aanwezig zijn of de deliberatie, enzovoort. Wanneer die bepalingen niet worden nageleefd, kunnen studenten immers klacht indienen bij de Raad van State en eventueel een vernietiging van hun eksamenresultaat verkrijgen. Het examenreglement moet dus waterdicht gemaakt worden om enerzijds de student te beschermen en anderzijds problemen met de Raad van State te vermijden.

Op langere termijn wil men, aldus Maschelein, het examenreglement "aan de behoeften aanpassen." Wat dat precies inhoudt, is niet heel duidelijk. Naar verluidt denkt men eraan om de eksamenperiodes vrijer te laten zodat het makkelijker wordt om exkensamen te spreiden over het jaar. Op Kringraad is men met zulke voorstellen niet erg gelukkig. Exkensamen spreiden betekenen immers dat studenten tijdens een belangrijk deel van het academiejaar enkel met die eksamen bezig zijn. Men ziet daarom liever dat de grondideeën van het huidige reglement behouden worden en strenger toegepast. Maar vóór het zover is, zal er nog wel wat tijd verlopen, want een aanpassing van het examenreglement moet eerst de verschillende fakulteitsraden passeren. (EP)

PLUK GEEN VRUCHTEN VAN APARTHEID

APARTHEID - Wie aanstaande zaterdag zijn wekelijkse portie levensmiddelen wil inslaan bij de warenhuisketens GB/Inno/BM of Delhaize, wordt met z'n neus op de Zuidafrikaanse realiteit gedrukt. Voor de derde keer organiseert de Vlaamse Anti-Apartheidscoördinatie (Vaak) een nationale aktiedag tegen apartheid. Het mikpunt van de aktie is Zuidafrikaans fruit. Vaak zou graag van de patronale distributiefederatie Fedis bekomen dat de invoer van Zuidafrikaans fruit wordt stopgezet. Volgens Vaak verlecht de situatie van de zwarten in Zuid-Afrika nog steeds. Vorig jaar werden bijvoorbeeld 32 anti-apartheidsgroepen buiten de wet gesteld. Ook Botha's opvolger Frederik De Klerk is duidelijk niet van plan fundamentele veranderingen aan te brengen. Wie samen met Vaak neen wil zeggen tegen het apartheidregime in Zuid-Afrika, laat de Kaapse vruchtjes voortaan links liggen. Een Jonagold is ook niet mis.

Geen vrijstellingen na proefeksamen

Geen, zelfs geen kleine beloning

Sleutelen aan de organisatie van het universitair onderwijs is werk van lange adem. Het gebrek aan onmiddellijk resultaat kan trouwens ontmoedigend werken. Bovendien gebeurt het wel vaker dat een aktiepunt zolang aansleept, dat het éénmaal in een beslissende fase gekomen, slechts op apatie of zelfs antipatie van de studenten zelf kan rekenen. Het denkwerk rond de proefeksamen, dat Kringraad eerstdaags met sukses hooft af te sluiten, dreigt dezelfde weg op te gaan. De nota over de proefeksamen die in december door de fakulteitskringen werd goedgekeurd, staat volgend week maandag (in een geamendeerde versie) op de agenda van de Akademische Raad.

De proefeksamen zoals die nu in sommige studierichtingen aan onze universiteit georganiseerd worden, beantwoorden niet altijd volledig aan hun doelstelling. Nochtans is het examenreglement in zijn artikel zeven bijzonder duidelijk: "Proefexamens zijn enkel bedoeld ter oriëntering van de eerstejaarsstudenten." Ze dienen enkel om de eerstejaarsstudent een gelegenheid te geven zijn eigen studiemetode te evalueren, en kennis te maken met de verschillende manieren waarop een examen

de eerste kandidatuur. Een paar flinke kluiwen, waaraan de eerste kenners tijdens de eerste semester een pak tijd besteden. Niet dat die tijd slecht besteed zou zijn, maar velen beperken hun inspanningen enkel tot die vakken of die hoofdstukken die je op het proefexamen moet kennen, en vooral op die hoofdstukken waarop ook een gedeeltelijke vrijstelling te verkrijgen is. Op die manier trainen de eerste kenners zich niet echt op het beheersen van een groot aantal vakken of van grote hoeveelheden

dentennota voorgelegd aan de Onderwijsraad (OWR). Die richtte meteen een nieuwe werkgroep op, om de studentennota samen met mensen van de Dienst Universitair Onderwijs en met een monitrice van Sociale Wetenschappen nog eens te bekijken. Het heeft uiteindelijk enkele maanden in beslag genomen om die Werkgroep Proefexamens van de OWR tot in essentie precies dezelfde uitgangspunten als de oorspronkelijke studentennota te doen besluiten. Het rapport *Proefexamens op de onderwijskundige proefexamen* is intussen ook op de voltallige Onderwijsraad goedgekeurd, en staat normaalgezien volgende week op de agenda van de Akademisch Raad.

In die nota wordt onder meer gesteld dat alle vakken die tijdens het eerste semester gedoceerd worden, in theorie voor de organisatie van een proefexamen in aanmerking komen. Er zijn aan onze universiteit namelijk nog altijd een aantal profen die vinden dat de proefexamens aan hen niet besteed zijn. Wel beveelt de OWR aan er via de Permanente Onderwijscommissies (POK) en na overleg met het moniterraat en de studenten voor te zorgen dat alvast de kernvakken van de eerste kandidatuur in proefexamenreeks opgenomen zijn. Verder moet elke examenvorm (mondeling, schriftelijk, meerkeuze), die bij de eindexamens voorkomt, ook in de proefexamenreeks voorzien worden. Die reeks van drie à vijf proefexamens zou dan tenminste twee weken vóór de eigenlijke proefexamenszitting aangekondigd moeten worden.

Bruggen

Een delikaat punt is het organisatietijdstip van de proefexamens. In het huidige examenreglement wordt bepaald dat die tijdens de laatste week van januari plaats moeten vinden. De OWR daarentegen stelt voor de POK vrij te laten de proefexamenweek vast te leggen. Enige beperking is dat die tijdens de maand januari of in de laatste week voor de kerstvakantie moet vallen. Die vrijheid kwam er vooral onder druk van studierichtingen die zich op dat punt nu sowieso al niet aan het examenreglement hielden, en onder druk van het trimestersysteem zoals het aan de Kulak geldt.

Het vrijlaten van de datum voor de organisatie van de proefexamens kan evenwel belangrijke consequenties hebben. Op termijn kan het namelijk goed stroken met de plannen om tijdens de eerste kandidatuur bruggen te slaan

150 JAAR FOTO'S

EXTRA BIJLAGE

GROEN ALARM

DE ARME HELDEN VAN TSJERNOBYL

SIMPLE MINDS

JIM KERR BEGINT
AAN EEN NIEUW TIJDPERK

PANORAMA

DOET HET GOED!

tussen de universiteit en het Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit (Hobu). De proefexamens zouden dan een soort eerste test worden, waarna de zwakste universiteitsstudenten nog voor februari naar het Hobu kunnen uitwijken. Zo'n operatie zou voor februari al volledig rond moeten zijn, aangezien de aantallen inschrijvingen van februari in rekening worden gebracht voor het bepalen van de aantallen subsidieerbare studenten. Het spreekt vanzelf dat zoets het oorspronkelijke opzet van de proefexamens - "enkel bedoeld ter oriëntering van de eerstejaarsstudenten" - niet echt meer zou dienen.

Dat eventuele slippertje naar het wegdraineren van een aantal eerstejaarsstudenten wordt evenwel niet in het rapport van de OWR gemaakt. Integendeel, er wordt voor gepleit de student na de proefexamens een dubbele *feed-back* aan te bieden. Vooreerst zou de monitor met de student in een individueel

gesprek de nodige konklusies in verband met de studiemetode van de student moeten trekken. Ook de eksaminator echter wordt er toe opgeroepen een bespreking van de antwoorden van de studenten-als-groep te houden. In die zin natuurlijk kan het zelfs handig zijn dat de proefexamens niet tijdens de laatste week van januari plaatsvinden. Dan kan zo'n groepsbespreking tijdens die laatste week plaatshebben.

Tenslotte adviseert de Onderwijsraad uitdrukkelijk dat er "geen vrijstellingen verbonden worden aan het behalen van een goed resultaat" op een proefexamen. Ook voor ander 'beloningen' voor goede prestaties op proefexamens is geen ruimte voorzien. Het feit dat je weet dat je met studiemetode en examenstechniek op het goede pad bent, zou een voldoende motivatie moeten zijn om voor de proefexamens het beste beentje voor te zetten.

Benoit Lannoo

ONDERWIJSRAAD:

GEEN VRIJSTELLINGEN
VOOR GOED RESULTAAT!

MAAR VOOR EEN SLECHT
RESULTAAT MISSCHIEN

kan verlopen.

In die zin is het onaanvaardbaar dat proefexamenszittingen zouden evolueren naar echte, vervroegde examen-zittingen. En toch zijn we daar niet altijd zo ver af. In die studierichtingen waar altijd over dezelfde vakken een proefexamen georganiseerd wordt, en waar met die proefexamens stevige vrijstellingen te verkrijgen zijn bijvoorbeeld. Het is dan namelijk niet denkbeeldig dat een student zich tijdens de maanden voor het proefexamen uitsluitend op die enkele vakken toelegt, in de hoop zo van een deel van de leerstof verlost te worden.

Vervroegd

Het lijkt vreemd dat studentenverteenwoordigers zo vaak fulminerend tegen vervroegde examens, terwijl de meeste studenten niet zo sterk tegen tussentijdse examen-zittingen gekant zijn. Nochtans is de redenering vrij eenvoudig. Als een deel van de leerstof of een bepaald vak midden het academiejaar of tijdens de paasvakantie geëksamineerd wordt, dan groeit meteen het relatieve belang van dat stuk leerstof ten opzichte van de rest, of van dat vak ten opzichte van de andere vakken. De studenten trekken meer tijd uit om die geïsoleerde kennis te verwerken. Zo gaan ze in de ogen van de prof voor dat stuk stof of voor dat vak geleidelijk aan beter presteren. En al moet dat niet per se de bedoeling van de titularis geweest zijn, mettertijd gaat hij zijn normen ook aanpassen aan de betere prestaties van 'zijn' studenten.

De weerslag van dit hele proces op de totale studiedruk van de studenten laat zich raden. Enkele jaren later zijn die studenten dan ook de meest rabiate tegenstanders van het afschaffen van dat bewuste vooreksamen. Ze zien namelijk niet meer in hoe in de juni-zitting die plaatsje gevonden kan worden voor dit uit zijn proporties gegroeide vak of stuk leerstof.

Vrijstellingen op proefexamens maken van die proefexamens in zekere zin zo'n vervroegde evaluatie. Meestal wordt er een proefexamen gehouden voor enkele van de zwaardere vakken uit

leerstof. Door de grote vrijstellingen die met goede resultaten in januari behaald kunnen worden, worden de studenten er als het ware toe verleid zich tot detailkennis van een beperkt stuk leerstof te beperken.

Aan vrijstellingen op proefexamens is evenwel een tweede, nog fundamenteeler nadeel verbonden. Was het namelijk niet de bedoeling de eerstejaarsstudenten te oriënteren? Was het niet de bedoeling ze met hun eventueel onaanangepaste studiemetode of met hun verkeerd verwachtingspatroon ten opzichte van universitaire examens te confronteren? Zo zouden ze zich zo nodig kunnen herpakken?

Welnu, als aan proefexamens vrijstellingen verbonden zijn, moeten die studenten die slecht presteerden op de proefexamens zich niet alleen bijwerken, maar meteen ook een nieuwe achterstand in te lopen. Want de studenten die succesvol door de 'oriënterende' proefexamens zijn gekomen, en wat studiemetode en examenstechniek betreft dus enigszins gerustgesteld zijn, krijgen een extra-voorsprong. Zij moeten namelijk minder stof kennen.

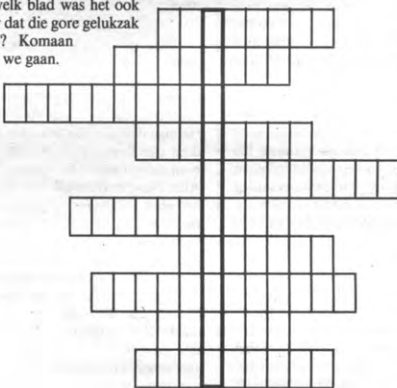
Zonder de professoren van kwaad opzet te willen beschuldigen, kan er van uitgegaan worden dat zij hun normen aanpassen aan de prestaties van de 'gemiddeld betere student' (het gemiddelde van die studenten die zij goed genoeg achten te slagen). En aangezien die gemiddeld betere student voor een stuk stof vrijgesteld is, wordt het voor die student die in januari minder goed presteerde ekstra-moeilijk om zich voldoende bij te schaven.

Nota's

Het is met die redeneringen in het achterhoofd dat Kringraad begin dit academiejaar het aktiepunt proefexamens aanpakte. Een nota ter zake werd in een werkgroep wat geamendeerd, door de Algemene Vergadering van Kringraad besproken, en tenslotte door een meerderheid van de Leuvense fakulteitskringen goedgekeurd. Eenmaal goedgekeurd werd die stu-

Nathalie, Rika, Hugo en Carolien, vier dappere studenten uit de Koning Albertlaan 22, waren de enigen die onze puzzel van de vorige week wisten op te lossen. Zo'n anagram is nochtans niet echt moeilijk: je mag zowel de voorkeur- als de toegelaten spelling gebruiken in je oplossing, zowel enkelvoud als meervoud, verbogen woorden en vervroegde werkwoorden. Deze week kan je een prachtige strip van Kuijfe winnen, de oorreporter, de raschte journalist, zoals ze die tegenwoordig niet meer maken. In dit boek maakt hij een lange reis naar Amerika, waar hij voortdurend met de Indianen in de klinch ligt, echter nooit met zijn hoofdredakteur. Hij hoeft zich niet bezig te houden met dwaze karweitjes als het intikken of verbeteren van artikels, laat staan dat hij hoegenaamd zijn eigen artikels schrijft. En het woordje 'deadline' zijn we ook al niet tegengekomen.

Voor welk blad was het ook al weer dat die gore gelukzak schreef? Komaan Bobby, we gaan.

OPLOSSING VORIGE WEEK

1. aanbieder ..... **diensbaar** ...
2. kraambed ..... **badkamer** ...
3. attractie ..... **traktatie** ...
4. verdraagde ..... **verdergaat** ...
5. manager ..... **germaan** ...
6. lezenswaard ..... **zwendelaar** ...
7. antislip ..... **alpinist** ...
8. sportraad ..... **radarpost** ...
9. striptease ..... **prestaties** ...
10. apartheid ..... **hitparade** ...

- ◁ satrapie
- ◁ kittelen
- ◁ verrijnder
- ◁ gebroste
- ◁ mangroven
- ◁ welriekend
- ◁ gitaren
- ◁ compatibeler
- ◁ lakens
- ◁ spruitend

△ verordenen

Jacques Leenders, commissaris van politie

“De politie moet dicht bij het volk staan”

De politie, de waakhond van de maatschappij, is aan een grondige schoonmaakbeurt toe. Niemand heft er nog behoefte aan tot de tanden gewapende krijgers door de straten te zien lopen. De man met de vermanende vinger is niet van deze tijd. Daarvan is ook de politie zich bewust. De afgelopen jaren is dan ook al heel wat energie besteed aan reorganisatieplannen en het wijzigen van de al te ontoereikende opleiding. De politiemannen van morgen zou iemand ten dienste van de maatschappij moeten zijn. Maar voor we die zullen kunnen aanspreken, moet nog een lange weg worden afgelegd. Iemand die alvast positief staat tegenover de ontwikkelingen is Jacques Leenders, bij mensenheugenis commissaris van politie in Leuven. Wat is dat, politie?

Leenders: «Studenten vereenzelven de politie nog gemakkelijker met ordehandhaving. In feite is dat slechts een deel van onze taak, en een fractie van wat we ons effectief mee bezighouden. De politie wordt met de meest uiteenlopende zaken gekonfronteerd. Dat kan gaan van een burendruif over een haag tot een moord. In hoofdzaak zijn we met die 'kleinere' dingen bezig, en die vallen natuurlijk niet zo op. Als er iets spektakulair gebeurt wordt dat meteen breed uitgesmeerd in de pers. Zo krijg je het imago van de politie als een bende schietgrage cowboys die het voortdurend met gangsters aan de stok heeft. Dat is misschien in televisiefuitletons het geval, maar hier zeker niet. Leuven is een erg veilige stad.»

«De politie is een openbare dienst die een produkt aflevert, met name veiligheid. Daar zit een administratieve en een gerechtelijke kant aan. Gerechtelijk wordt het pas als we initiatief nemen, individuen oppikken bijvoorbeeld. Al de rest is administratief, zoals het begeleiden van een betoging. 'Eskorteren' noem ik dat. Als er bij zo'n betoging klappen vallen en we treden tegen enkelingen op, dan zitten we op het gerechtelijke vlak.»

Veto: In Leuven wordt de politie nog eens met meer dan twintigduizend studenten gekonfronteerd. Brengt dat specifieke problemen met zich mee?

Leenders: «We hebben wel wat te doen met de studenten, maar dat mag zeker niet overdreven worden. De stad staat of valt met de studenten, zij zijn een economische faktor van betekenis. Langs de andere kant zorgen die studenten voor tumult en nachtlawaai. Om twee uur 's nachts worden wij vaak opgeroepen omdat kotfuiwen de mensen dan uit hun slaap houden. Dat is hinderlijk, maar er kun je dat niet noemen. De grenzen liggen ergens anders. Je kunt zeggen dat wij de studenten 'dulden', maar ze moeten niet proberen betogen zonder toelating. Dat is overigens geen probleem. Wie het aanvraagt krijgt de toelating.»

Veto: Maar zelfs als links vorige maand een tegenbetoging had aangevraagd toen extreem-rechts op straat kwam, dan zou die toestemming niet gegeven zijn.

Leenders: «Wij zijn verantwoordelijk voor de openbare ordehandhaving. Rechts had de betoging aangevraagd en die was toegelaten. Die groepering is opgenomen in ons democratische systeem. De partij die ermee verbonden is, heeft lijsten, verkozen in het parlement. Je mag ze dus geen democratische rechten, zoals betogen ontzeggen.»

«Langs de andere kant mocht links niet tegenbetogen, omdat we wisten dat zo iets op een rechtstreekse confrontatie zou uitdraaien. Uiteraard konden we voorspellen dat links hoe dan ook voor tegenreacties zou zorgen. De politie kon dus niet anders dan massaal aanwezig zijn, om de partijen te scheiden. Het is niet verwonderlijk dat zo iets onsympatisch overkomt bij links. Daar denk men dan: de politie bescherm rechts, dus de politie is rechts. Voor mijn part mogen ze

dat denken, maar het gaat voorbij aan de ware aard van de zaak. Onze taak bestond er in de uitoefening van een democratisch recht mogelijk te maken. Dat betekent niet erop los meppen, maar wel het gebeuren in goede banen leiden.»

Veto: Nochtans konden wij op teevee een politiofficier zien die zijn mensen aanspoorde met de woorden: "Komaan, mannen, vlieg er nog eens in!"

Leenders: (niet zonder enige fierheid) «Dat was ik! Je hoeft je daarover niet te verwonderen. Dat is mijn manier van bevelvoeren. Zo spoor ik mijn mensen aan om legaal op te treden. Er waren op dat moment een drie- tot vierhonderd mensen samengetroopt aan het stadhuis en de situatie liep lichtjes uit de hand. Moet ik toestaan dat Leuven vernield wordt? Ik zag dat charges onvermijdelijk waren, en dus zijn we er met de matrak tegenaan gegaan. Is dat zo erg? Er is toch niemand doodgeslagen? Eigenlijk vond ik het allemaal nog plezant. Het was een spel, ik heb mij geamuseerd die avond, en de studenten ook.»

(Foto Filip Dutot)

Veto: Je hoeft niet iemand dood te slaan voor het te erg wordt. Wij kunnen ons moeilijk voorstellen dat mensen die gewond raken dit nog als een spelletje beschouwen.

Leenders: «Het is jammer dat er gewonden gevallen zijn, maar wie moet betogen moet er de risico's bijnemen. Het is de taak van de burgemeester, de politiekommissaris en de rijkswachtkommandant, om in gezamenlijk overleg het mogelijke gevaar in te schatten. De burgemeester geeft de toelating voor de betoging en de politiediensten moeten ervoor zorgen dat de manifestatie kan plaatsvinden. Wij proberen dan in te schatten hoeveel middelen we moeten inzetten. Ik meen te mogen zeggen dat bij deze betoging wel aardig gelukt is.»

Veto: Bij betogingen vallen altijd een paar autootjes te bespeuren, met nauwelijkt toeziende heerschappijen die naar bepaalde personen lijken te zoeken. Vorig jaar zijn wij er achter gekomen dat niet alleen extremistische groeperingen, maar ook studentenorganisaties geficheerd worden. Er bestaat een document daaromtrent, dat onder andere door hoofdcommissaris Leven ondertekend is.

Leenders: «Julie hoeven niet gearmeerd te zijn. De politie hier fischeert niets. Natuurlijk kennen we die organisaties en voor zover ze zich tot extreem rechts of links bekennen, houden we ze in het oog. Het kan nuttig zijn te weten wie er achter zit, vooral wat ordehandhaving betreft. Maar fiches? Neen. Wat

zouden wij voor studenten opslaan? Ze zijn hier amper vier jaar. Daarna schakelen ze zich in de maatschappij in, en laten ze hun extremisme varen. En als wij al eens een keer gedetailleerde informatie nodig hebben, dan kunnen we bij de BOB terecht.»

Veto: De stijging van de criminaliteit en het verhoogde gebruik van vuurwapens hebben onlangs tot een verstrenging van de wet geleid, en in de toekomst zou het bezit van vuurwapens wel eens helemaal aan banden kunnen worden gelegd. Dat zou een veiliger situatie scheppen, maar langs de andere kant moet er toch een illegaal circuit ontstaan voor wie absoluut een wapen wil en het niet via de gewone weg kan vastkrijgen?

Leenders: «Ik wil pleiten voor een soepele aanpak van de vergunningen, zodat de eigenaars vlugger geneigd zullen zijn, om hun wapens te laten registreren. Voor de politie is dat heel belangrijk: wij weten graag waar de wapens zitten.»

«Maar als de wet te streng is, dan ontstaat er inderdaad een illegaal circuit van niet-geregistreerde wapens. Wij ho-

disch is het een kleintje, maar persoonlijk vind ik het onaanvaardbaar.»

«Als er vanuit een groep op de politie zou geschoten worden, dan geldt het principe van de wettige zelfverdediging. Strikt gezien mogen wij enkel schieten als er eerst op ons gevuurd wordt. Al bij al is die wettige zelfverdediging een delicate materie, die verschildt van geval tot geval. Hier vanachter mijn bureau kan ik dat niet uitmaken. In een onderzoek worden daarvoor deskundigen ingeschakeld.»

Veto: Een klassiek voorbeeld is de politiemann die met een mes bedreigd wordt. Mag hij zijn pistool gebruiken?

Leenders: «In principe niet. Er moet een evenredigheid zijn tussen aanval en verdediging. Als iemand een agent aanvalt met een mes, dan mag die agent niet zomaar schieten. Hij moet zich terugtrekken, versterking halen zodat die man overmeesterd kan worden zonder dat er geschoten hoeft te worden.»

«Anderzijds kan die messentrekker misschien al vijf mensen hebben neergestoken, die allemaal rond hem liggen dood te bloeden. Het is dan duidelijk dat

mensen hebt, zijn er altijd wel vijf die niet echt geschikt zijn, hoe goed je selectie ook is. Zulke mensen schaden het imago van de politie. Ik hou ze dan ook zoveel mogelijk van de straat.»

Veto: De jongste strategie van de politie wil dat haar sociale, maatschappelijke gerichtheid groter wordt, en dat zij niet langer als een boeman voor de dag komt. In de praktijk blijkt er echter nog niet veel te zijn veranderd. Dat zal wel wat te maken hebben met de nog altijd ontoereikende opleiding, die niet aan de noden van deze tijd is aangepast.

Leenders: «Ik weet wel dat de politie in het verleden een boeman was die er niet voor terugschrok om zeg maar diktatoriale methodes te gebruiken. Daar komt langzaam een verandering in. Tegenwoordig laten we alle partijen, ook de 'dader' aan het woord. Dat is een gevolg van veranderingen in de samenleving. De politie is veranderd in de maatschappij en evolueert mee.»

«De opleiding is in die zin veranderd. Na de aanwervingsproeven moeten de kandidaten nu een jaar 'kostschool' volgen. Vroeger was dat maar een maand of drie vier. In die periode krijgen de aspiranten enerzijds recht, psychologie, sociologie en anderzijds praktijk-oefeningen. Als ze in het eksamen slagen, worden ze benoemd en moeten ze 620 uur stage lopen. Pas daarna kunnen ze vast benoemd worden. Zo iets kan toch al tellen. Voor een politiemann is een ruime menswetenschappelijke achtergrond een must. De nadruk moet gelegd op het gebruik van psychologische wapens. Ik geef wel toe dat die aspecten zeker nog verbeterd moeten worden. Maar het militaire karakter is toch al grotendeels uit de opleiding verdwenen. De politie moet dicht bij de bevolking staan. Het militaire scheidt een ongewenste afstand.»

Veto: Ondertussen blijft het aanmodderen, en blijft heel vaak dat de 'sociale' kant van het politiewerk, de dienstverlening, heel wat te wensen overlaat.

Leenders: «Wij doen heel wat voor mensen die in de ellende zitten. De politie heeft daar een aparte sociale afdeling voor, die zich daar permanent mee bezighoudt. Als mensen met een of andere instelling in de knoel zitten, dan is het onze taak te bemiddelen. Dat neemt niet weg dat een bepaalde groep in de samenleving verstoken blijft van enige hulp. Maar dan gaat het niet enkel om politiehulp. De echte marginalen, de mensen die buiten elke vorm van sociale zekerheid vallen, die bereikt niemand. Jammer genoeg gaat het hier-vaak om mensen die iets op hun kerfstok hebben, in het verleden slechte ervaringen met ons hadden. Dan durven ze niet eens naar ons toekomen.»

Veto: Afgezien daarvan blijft de eigenlijke opvang bij de politie in gebreke. Je moet een gewapende, nors kijkende man passeren. Dan moet je te aanmelden aan een loket waar je behandeld wordt als het zovestee geval in een reeks.

Leenders: «Zo'n loket is inderdaad een vreselijke barrière. Je kunt moeilijk van de mensen verwachten dat zij zo iets onpersoonlijks hun intieme problemen kwijt kunnen. Marginalen kunnen we ook wel zelf opsporen, maar dat gebeurt onvoldoende. Je mag ook niet vergeten dat die sukkelars nog hun trots hebben. Ze roepen de hulp van de wijkagent pas in als ze totaal verloederd zijn. Op dat ogenblik zijn er al heel wat kansen verloren gegaan. De politie kan dan niet veel meer doen dan de pijn verzachten.»

Veto: U praat nu wel zeer sociaal, maar is de ordedienst niet per definitie de waakhond, het instrument bijna, van de gegoede klassen?

Leenders: «Dat is onze paradoks. Wij zijn sociaal voelend en tegelijk behoudsgezind. We leven in een democratie en de politie staat in voor de meerderheid. Als de meerderheid het systeem wil behouden, dan moeten wij daarvoor mee voor zorgen. In die zin zijn wij een instrument.»

«Het probleem is dat de democratie pas begint bij de middenklasse. De kansarmen nemen niet deel aan het beleidsproces. Ik heb het daar zelf ook moeilijk mee, want een democratie moet er voor iedereen zijn.»

Tom Ysebaert
Johan Reyniers

Vander Velpen: "Je kan de opgang van het Blok niet stoppen door hen dood te zwijgen." (Foto Roel Ruttens)

Over de dealers van racisme (deel 2)

"Racisme stopt waar armoede verdwijnt"

Vierden donderdag verscheen bij EPO 'Het Vlaams Blok van 1938 tot 1988. Het verdriet van Vlaanderen'. Ko-auteur Jos Vander Velpen heeft het deze week over de migrantenproblematiek. Dit onderwerp geeft thans aanleiding tot hevige disputen. Zo vindt er een heel gekrakerd plaats over de manier hoe men best reageert tegen het Vlaams Blok. Hier liggen de meningen ver uit elkaar. Aan de ene kant heb je de "isolatiestrategie": het Vlaams Blok in volledige *quarantaine* zetten, hen totaal afzonderen, maar tegelijk volop informatie over hen verspreiden. Dit gaat lijnrecht in tegen de "doodswijgstrategie": je maakt geen drukte rond het Blok, je laat hen gewoon participeren aan de normale structuren, en dan zal de partij binnen een tijdje vanzelf verdwijnen. Veel hangt natuurlijk af van het feit hoe 'zwaar' men het Blok zelf inschat: is het enkel een uiting van Antwerps chauvinisme, of is het inderdaad een racistische partij?

Veto: Het Vlaams Blok en racisme zijn voor veel mensen synoniem geworden. Officieel proberen zijzelf die band zoveel mogelijk te minimaliseren.

Jos Vander Velpen: «Het Vlaams Blok is steeds gebeten geweest door de mikrobe van het racisme. Dat was geen nieuw feit van de laatste verkiezingen. Al vanaf '78, bij het ontstaan van het Vlaams Blok, had de campagne tegen migranten een relatief belangrijk aandeel. Op dat ogenblik had je echter een ander centraal thema, de strijd tegen het

Egmontpakt. Vanaf '84 is 'de Vlaamse Zaak' op de achtergrond geraakt, en neemt het Vlaams Blok bijna eksklusief het thema van de migranten als item voor de verkiezingen.»

Noordafrikaan

«In '84 heeft het Blok een kongres gewijd aan de migranten. Je moet die evolutie ook zien in de internationale context. Het Vlaams Blok liet zich beïnvloeden door de opgang van Le Pen,

die in Frankrijk met sukses het migrantentema lanceerde. Succes werkt altijd verslavend, en na de doorbraak van het Vlaams Blok bij de verkiezingen van '87, zijn ze op hetzelfde élan verdergegaan. Het Vlaams Blok stelt het voor alsof 'horden' migranten zich opmaken om Vlaanderen binnen te dringen en te overweldigen. Ze roepen bewust angstvisioenen op. In feite is het een variant op de antieke kreet: "Hannibal staat voor de poorten". Het Vlaams Blok mobiliseert dan ook de 'rasechte' Vlamingen om zich tegen de 'barbaarse' vreemdelingen en hun cultuur met alle geweld te 'verdedigen'» (zie kader).

«Het Blok voert dergelijke campagnes niet één keer, maar het hele jaar door. Natuurlijk, bij de verkiezingen wordt die sport intenser beoefend. Zij *dealen* racisme. Vreemdelingenhaat is hun handelswaar. Vooral bij 'de nieuwe armen' vinden eenvoudige demagogische 'oplossingen' als terugzending van de vreemdelingen als bestrijding van de werkloosheid, gemakkelijk weerklank.»

Veto: De andere partijen komen nauwelijks tot een eensegzende reactie tegen het Vlaams Blok. Dat lijkt niet zo simpel.

Vander Velpen: «Hoe het niet moet: je kan de opgang van het Blok niet stoppen door hen dood te zwijgen. Hierdoor mis je de kans om zowel hun leugens te weerleggen als hun kiezers te informeren. Een minimale strategie tegen extreem-rechts bestaat in de complete isolering.»

«Haast geen enkele partij in Antwerpen wil echter deze strategie toepassen. De ene spreekt van een kritische, de andere van een konstruktieve samenwerking.

EEN BLOEMLEZING

De uitspraak van Jos Vander Velpen "dat het Vlaams Blok racisme dealt" slaat voor een groot stuk op haar campagnes naar de man in de straat. In tientallen pamfletten, gesprekken en interviews in tijdschriften geven ze uiting aan hun afkeer voor migranten. Als illustratie hierbij verzamelden we enkele uittreksels uit recente Vlaams Blok-literatuur. Dat de lezer zijn eigen konklusie trekt.

"Het is oorlog. Een oorlog die (voorlopig?) zonder wapens wordt uitgevochten. Het is een oorlog waarbij het uiteindelijk gaat om het voortbestaan van de Europese volkeren en het blanke ras. (...) Een oorlog, tussen de inboorlingen, van de ene kant en de vreemdelingen en volksverraders, aan de andere kant. Er zijn immers in Vlaanderen en Europa nog genoeg mensen te vinden die niet van plan zijn om zich zomaar van de kaart te laten vegen." (Jos Rogiers, verkiezingspamflet uit Asse, 1988).

"De heer Nouredine Achmed El Asbad, burgemeester van Antwerpen, heeft de eer meneer en mevrouw Antverpiscus Originalis uit te nodigen op de eedaflegging van het nieuwe multi-rationale schepencollege op 10-10-88. Deze plechtigheid heeft plaats in de Centrale Moskee, het vroeger stadhuis op de Grote Markt. Traditionele klederdracht gewenst." (dr. André Wuyts, verkiezingspamflet uit Antwerpen, 1988).

"Jawel, ik heb in Zaire geleefd en gewerkt als professor aan de universiteit van Lovanium. En ik weet ook

dat je met een Zairese kolonel niet in hetzelfde appartement kunt slapen. Hij stinkt namelijk. Of zijn vrouw gaat om twee uur 's nachts manioek stampen." (dr. Dirk van Dessel, naar eigen zeggen 'een modale kiezer van het Vlaams Blok', in Elsevier, oktober '88).

"Stel u voor, ieder jaar in Antwerpen gaat er een dag van de gastarbeiders door (...) Toneel, zang, sprekebeurten, films, allemaal om ons te vertellen hoe slecht die gastarbeiders het hier wel hebben. Wij zijn niet vriendelijk genoeg, dus meise, als u verkracht wordt, blijf glimlachen. Zij krijgen niet genoeg steun, gelukkig zijn er noch handtassen bij de vleet. En zij willen werken. Wie licht daar?" (propagandaverantwoordelijke Xavier Buisseret, in het maandblad van het Vlaams Blok, juli-augustus 1988).

"Aangezien de buitenlanders zich weigeren aan te passen, moeten ze maar teruggestuurd worden. Of ze wil willen of niet." (volksvertegenwoordiger Filip Dewinter, in Exclusief, 1988). (WP/MS)

king. Men beschouwt het Blok blijkbaar als een aanvaardbare oppositiepartij - weliswaar een beetje rechter dan de anderen - maar voldoende respectabel om aan het politieke spel deel te nemen.

De CVP en de PVV gaan hierin heel ver. Ook de SP heeft niet gezareld om daaraan mee te werken. Burgemeester Cools van Antwerpen en een aantal schepenen zijn de houding van de CVP bijgetreden en hebben hun eigen SP-fractie gerold om de CVP-koalitiepartner te volgen en een aantal mandaten in de intercommunales aan het Vlaams Blok te schenken. Zo krijgt die partij een fiascoflik kachet, hetgeen haar groei enkel bevordert. Omgekeerd zal een isolering van het Blok haar opgang afremmen.»

«In Nederland heeft iedereen deze strategie toegepast tegen de Centrumpartij. Men negerde haar mandatarissen: de raadzaal liep leeg wanneer de Centrumpartij sprak; met hen werd nooit gediscussieerd; ze werden ook niet toegelaten op commissievergaderingen. Dit kost geen geld, vergt weinig inspanning én is lonend gebelken: de Centrumpartij bestaat niet meer.»

Veto: Denk je niet dat in Nederland de situatie anders ligt dan in België? Trouwens, de kiezers van het Vlaams Blok zullen van zo'n isolatie-strategie weinig merken. Dat hoort onder de noemer 'politiek', en daar interesseren zij zich vaak niet voor.

Vander Velpen: «Een vergelijking tussen de Centrumpartij en het Vlaams Blok gaat niet helemaal op: het Blok is beter uitgebouwd, heeft een bredere basis en diepere historische wortels. Daarom zal een isolering van het Vlaams Blok niet zomaar leiden tot haar ondergang. Het blijft wel een absolute minimumeis. Die strategie van isolering geldt alléén voor de mandatarissen van het Blok en helemaal niet voor hun kiezers. Met die laatste groep moet men zoveel mogelijk discussiëren.»

Volkswil

«Veel belangrijker zijn de duurzame maatschappelijke veranderingen. De demagogie van het Blok kan maar ingedijkt worden wanneer de economische voedingsbodem van het racisme verdwijnt. Er is nood aan een beleid dat gericht is op armoedebestrijding: de vervangingsinkomens dienen substantieel verhoogd te worden, want talloze steuntrekkers, zowel migranten als niet-migrant - leven in armoede. Het Vlaams Blok buit die algemene armoede bij de lagere klassen uit, legt alle schuld

bij de vreemdelingen en ronselt zo stemmen. Een anti-racistisch programma staat of valt met de wil om de maatschappij meer rechtvaardig te maken.»

«Migranten hebben nood aan specifieke tewerkstellingsprogramma's, ook in de openbare diensten. Momenteel verbiedt de wet dat migranten in overheidsinstellingen werken. Dat is gelegaliseerde discriminatie. Ook de sociale discriminaties moeten stoppen. Zo hebben jongeren uit Magreb-landen geen recht op werkloosheidsvergoeding.»

«Een prioritaire maatregel is het verlenen van stemrecht aan migranten. Politici hebben alleen maar respect voor iemand die mag stemmen. Stemrecht is de beste manier om migranten te behouden voor politici die meezwemmen in de stroom tegen vreemdelingen. De Wet op het Racisme moet verbeterd worden, zodat men racistische propaganda direct en adequaat kan aanpakken. Nu is de toepassing van die wet nihil.»

Veto: De laatste tijd kennen we toch enkele initiatieven. Er zijn wvrelagenten, Paula Dhont is Koninklijk Kommissaris voor de migranten, noem maar op. Men lijkt toch wel opgeschrikt.

Vander Velpen: «Neen, men is niet gealarmeerd door het Vlaams Blok. Natuurlijk, op de dag van de verkiezingen worden er nobele intenties geuit, maar tot nu toe weigert de regering een beleid uit te werken dat de economische voedingsbodem van het racisme structureel aanpakt, het racisme aan de kaak stelt en de migranten als volwaardige burgers erkent. De Antwerpse 'wvrelagenten' zijn prutswerk. Het begrip 'wvrelagent' zelf wijst al op een volkomen verkeerde inschatting van wat racisme in feite is. Racisme wordt hier voorgesteld als een onvermijdelijk gevolg van het samenbestaan van verschillende culturen. De Koninklijke Kommissaris beperkt zich tot het afleggen van beleidsbezoeken aan migrantenwerkings.»

«Soms boert men zelfs achteruit: het noodzakelijke bikulturele onderwijs wordt steeds minder vanzelfsprekend. De Antwerpse schepen van Onderwijs van Elewijck (SP) beweerde onlangs dat er in het stedelijk onderwijs al te veel migranten zitten. Een antiracistisch onderwijs is enorm belangrijk, want de jeugd is zoals steeds de wissel op de toekomst. Het Vlaams Blok heeft dat ook door, kijk maar naar hun hetze tegen progressieve leraars. Er moet hier dus nog een lange weg worden afgelegd.»

Walter Pauli
Marc Sys

JOORIS

Door:	Hendrik Delagrangé
	Filip Dutoit
	Geert Waegeman

CHARIOTS OF FIRE

Handboek voor Krisismanagement

Omgaan met rampen en schandalen

In de bedrijfs wereld bestaat er een groeiende belangstelling voor het begrip *krisismanagement*. Dat is wellicht het gevolg van een zekere angst. Vooral grote bedrijven moeten bezorgd toezien hoe steeds meer rampen en schandalen waarbij bedrijven betrokken zijn, de media overspelen: Exxon (Alaska), Union Carbide (Bhopal), Hofman-Laroche (Seveso) en Boeing weten wat het betekent om als multinational met een stevige crisis gekonfronteerd te worden. Managers beweren nu dat je een crisis planmatig moet aanpakken. Zopas is daarover een interessant boek verschenen: *De eerste 24 uur; Handboek voor Crisismanagement*. Wie ook tussen de regels kan lezen, krijgt tegelijk een kijk op het maatschappelijk gedrag van bedrijven en managers.

De auteur van het boek, Dieudonné ten Berge, is een gewezen journalist die momenteel *management consultant* is bij de Sterling Group. In die functie is zij zich geleidelijk aan gaan specialiseren in crisismanagement. Van journaliste tot crisismanager, een vreemde overgang? Toch niet, want in de praktijk blijkt crisismanagement veel, zeer veel met journalistiek te maken te hebben. "Ik merkte dat veel van ons werk bestaat uit het blussen van de branden waar ik vroeger over schreef" (p. 11). Of het verhaal van de stropen die boswachter werd.

Schandaal

In de theorie van het crisismanagement spelen de media inderdaad een centrale rol. Als er zich in een bedrijf een probleem voordoet zoals een omkoop-schandaal, een milieuoproep of een brand, dan zullen de media bepalen in welke mate dit als een crisis naar buiten gebracht wordt. De primaire reactie van de bedrijfsleiding is dan ook: angst voor de media, want zij maken het nog erger dan het al is.

Ten Berge vindt dat een foutieve reactie: strategisch en psychologisch is het beter de media zelf in te lichten en ze voortdurend op de hoogte te houden. In de praktijk blijken de media dan eerder sympathiek tegenover het bedrijf te staan.

Maar het bespelen van de media is soms een riskante én dubieuze techniek. Het boek van Ten Berge staat bijvoorbeeld vol van voorbeelden en suggesties om de pers te "sturen". Bedrijven moeten volgens Ten Berge vooral spelen op gevoelens van sympathie en antipatie. Zo is er het voorbeeld van de fosfaatindustrie. Onder de werknemers van de Florida Phosphate Council liep een langdurig onderzoek over het verband tussen het werken met fosfaathoudende producten en het krijgen van kanker. De resultaten die de bedrijfsleiding in handen kreeg, waren positief. Het verband was er inderdaad, "zij het in geringe mate". Nu stond het bedrijf voor de lastige opgave die informatie naar buiten te brengen zonder een golf van vrontwaardiging en protest uit te lokken. Welnu, met public relations en crisismanagementstechnieken is dat gelukt. Door een perfecte timing van de informatieverbreiding en een goede psychologische voorbereiding van de werknemers, de overheid en de pers is men erin geslaagd de informatie naar buiten te krijgen "zonder dat de publieke opinie op hol slaat" (p. 49). Slinkse technieken, manipulatieve bijna.

Loyauteit

Een "goed" crisismanagement heeft dus als uitgangspunt: "de volledige controle houden over de informatievoorziening" (p. 51). Dat is een veelomvattende opdracht. Daarom moet de voorbereiding gebeuren wanneer er van crisis in de verste verte geen sprake is. Ten Berge houdt onder meer een pleidooi voor het organiseren van interviewtrainingen, om als bedrijfsleider of woordvoerder de bestaande zijn tegen de kritische vragen van de pers (wanneer het bedrijf actief is in Zuid-Afrika, bijvoorbeeld). Ook het personeel moet getraind worden in "bedrijfsloyauteit" en de bedrijfsleiding moet met de pers goede contacten opbouwen. Dat is werk van lange adem op een subtiel psychologisch terrein. Maar dat de techniek succesvol kan zijn heeft de Florida Phosphate Council aangetoond.

Het is duidelijk dat "bedrijfsloyauteit" en interviewtrainingen niet direct in

dienst staan van de waarheid. In die zin kan crisismanagement een dubieus wapen zijn. De vraag is: hoe krachtig kunnen die technieken in ekstreme situaties zijn?

Oliebrij

Er zijn inderdaad ook voorbeelden genoeg van bedrijven die in een crisissituatie al te nadrukkelijk een loopje namen met de waarheid. Zij kregen dan ook het dekfel op de neus. Dat was bijvoorbeeld het geval met de brand in het Zwitserse chemiebedrijf Sandoz in Bazel. De bedrijfsleiding wilde naar buiten toe aantonen dat het bedrijf geen schuld trof in deze zaak en dat men het *slachtoffer* geworden is van een ongeloflijke samenloop van omstandigheden. Maar hoe langer hoe meer liep de zaak uit de hand en kwam aan het licht dat de veiligheidsvoorschriften niet ge-

respekteerd waren. De pers sloeg hard toe en Sandoz trachtte te bagatelliseren wat er gebeurd was. Fout, zeggen crisismanagers, want de pers is ongenadig voor sussende taal en klaarblijkelijke leugens.

Dié fout heeft Exxon in Alaska alvast niet gemaakt; na het ongeluk met de tanker Exxon Valdez gaf men toe dat de gevolgen enorm waren. Exxon zocht en vond toen een zondebok (de dronken scheepskapitein) en hoopte te kunnen rekenen op enig krediet van de publieke opinie door af te kondigen dat het bedrijf de schade zal bekostigen. Te laat wellicht, want al snel na het gebeurd werd de toon gezet: stervende vogels en zeehonden in de oliebrig.

Warrior

Snel reageren is inderdaad cruciaal, zo zegt de theorie. "De eerste 24 uur zijn beslissend. De reacties en de activiteiten in deze periode bepalen het verdere verloop van de crisis. (...) Want binnen de 24 uur heeft de publieke opinie zich gevormd. Binnen 24 uur heeft men een oordeel. Binnen 24 uur ook wordt een klungelige reactie genadeloos vertaald in 'schuld'." (p. 14). De bedoeling van crisismanagement is zoveel mogelijke controle te houden over de gebeurtenissen met als eerste bekommernis het gunstig stemmen van de publieke opinie.

Het boeiende aan het boek *De eerste*

Kringverkiezingen Chemika

Renate maakt het niet bont

Sprek nooit over Chemikezen. Denk niet dat er aan deze universiteit Chemikakkers rondlopen. Vul je gesprekken integendeel met de term "Chemisten", de enige echte soortnaam van de studenten Scheikunde. Hun kring heet Chemika, en naar aloude traditie zijn de presesverkiezingen ginds een beetje soberder dan bij de grote broer, het VTK. Vorig jaar had de kandidaat-preses als koosnaampje "Zatte Zotto". Dit jaar heette een kandidaat "Palm". Edoch, dit Brabantse biermerk was helemaal niet als bijnaam bedoeld, die jongen heeft gewoon die achternaam. Tenslotte dook Renate op. Zij is hiermee de eerste vrouwelijke preses waarover dit jaar in Veto bericht wordt.

In de kring van de studenten scheikunde is het de regel dat de preseskandidaten afzonderlijk opkomen. Geen ploegen dus, maar individuen die naar je stem dingen. Bovendien verbiedt het verkiezingsreglement "lokandieren". Hierdoor worden VTK- en andere toestanden vermeden. De ernstige mededingers krijgen een subsidie van vijfhonderd frank.

Dorst

Half maart gingen er geruchten dat Piet Palm, notoir figuur binnen Chemika, zou opkomen. Op de eerste werkvergadering van de Paasvakantie, waar men officieel zijn kandidatuur moest stellen, kwam ietwat onverwacht Renate Van Eester uit eerste licentie naar voor. Haar motivatie liep weinig onduidelijkheid over: "Alles behalve Piet Palm." Waarop deze laatste zich de volgende dag terugtrok.

Eén kandidaat dus, die als opdracht kreeg twee derde van de stemmen te halen. Een matte campagne hechtte weinig belang aan het programma. He opvallendste programmaat was overigens "ontspanning". Die ontspanning hield dan nog grotendeels een wortzetting in van de traditionele Chemika-activiteiten. Zo zal Renate ervoor ijveren dat de reputatie van de Chemisten als een 'dorstig volkje' in ere wordt gehouden: fuiven, kantussen, een Chemika-weekend, Renate wil er allemaal voor zorgen. Ook op gebied van de "kulturele" - of hoe moet je zoiets noemen - werking blijft Renate voorzichtig. Vorig jaar begon Chemika met enkele films uit het 'betere commerciële genre' te draaien, zoals Birdy. Het opzet kende succes, Renate zag dat het goed was, en Renate nam het over.

Wat sport betrof, koos Renate resoluut voor de retro-stijl. Vroeger deden de Chemisten traditioneel veel aan sport.

24 uur is dat de auteur verschillende gevallen van bedrijven in crisissituaties analyseerde heeft. De voorbeelden zijn vaak gekozen en de situaties worden op een boeiende manier uit de doeken gedaan. Er staan bladzijden in dit boek die zich laten lezen als een thriller: de vergiftigingszaak bij Johnson & Johnson, het Rainbow Warrior-schandaal, de brand bij Sandoz, de ramp met de Challenger.

Anderzijds ontpoort het boek daardoor nogal eens in haar retoriek. Uiteraard: *De eerste 24 uur* is geschreven vanuit het oogpunt van de Crisis Consultant. Bedrijven moeten dus overtuigd worden van het nut van crisismanagement. Een nuchtere analyse van de waarde en de gevaren van crisismanagement moet je er dus niet in zoeken. Al biedt het boek wel veel stof voor discussie. Op voorwaarde dat je tussen de regels leest.

Didier Wijnants

Dieudonné ten Berge, *De eerste 24 uur; Handboek voor Crisismanagement*, Tirion-Baarn, 1989, 765 BF.

Dialogo

Dialogo Werkgroep Technologie organiseert 2 cursussen mens- en milieuvriendelijk huishouden. Wie ecologisch verantwoord wil omgaan met wasproducten, verf en spuitbusen spoedt zich naar de Blijde Inkomststraat 109, 23.26.49.

Snoepgoed

We schreven het al, Chemisten hebben de reputatie een dorstig volkje te zijn. Als er emoties oplaaien in de verkiezingsrijd, heeft het kafee-zeven er gegarandeerd iets mee te maken. Zo slaagde Renate erin de woede op te wekken van *Flap*, baas van Chemika-fabrik Harlekijn. Zij gaf immers een gratis vaat in een ander kafee. De campagneweek werd rondgemaakt met pannekoeken in het labo van eerste licentie, één pamflet en het uitdelen van snoepgoed.

Sport

De uitslag werd bekend gemaakt op de traditionele verkiezingsfuif. Op 343 uitgebrachte stemmen behaalde Renate er 230 of 67 procent, een wel erg knip overwinning. Nu er een preses was, kon de rest van het presidium samengesteld en verkozen worden. Het pleit werd in een kiesvergadering met tachtig aanwezigen beslecht. Voor sport kregen we echter een 40-40 stand, een impasse waar men nu nog niet uit is.

Frans Fierens
Koen Kempenaers

ZOEKERTJES

• Jazzliehebbers en -muzikanten! Met hoeveel zijn jullie? Meldt u a.u.b., pas dan kunnen we activiteiten organiseren. Accou Erik, St. Maartenstr. 57.

• Ik zoek een lift van Leuven naar Nijmegen op woensdagmorgen 10 mei en/of terug van Nijmegen naar Leuven op donderdagmiddag 11 mei. Benoit, de Beriustr. 9.

• NGO voor ontwikkelingsamenwerking "Bevrijde Wereld" zoekt gewetensbezuide voor opvolging van projecten, administratie, animatietaken. Direct in dienst. Walburgstr. 28/1, 2700 St-Niklaas, 03/777.20.15.

• Voor al uw typwerk, elektronische schrijfmachine. Griekse en wiskundige karakters. Jaren ervaring. Mevr. Sanders, 011/43.02.82

• Moet uw/tes of seminarie werk dringend uitgetikt worden? 016/53.38.41. Wie eerst belt, wordt eerst bediend.

• Blonde maagd met hoofds uiterlijk en dito voor, werpt handschoen naar galante ridder voor steekspel en manuevers in het donker, Indien onbemiddeld, zich onthouden. Ilse, Parkstr. 138.

• Fabrice, je wordt dringend verzocht mijn kunstwerk van onschatbare waarde terug te geven, vermits jij het toch niet naar waarde kunt schatten! Ik ben diep ontgoocheld! Zijn speelmakertjes, de 2 biggetjes missen hem. Plaats en tijdstip van de transactie: wo. om 0 u. in D'Adario. Je varkenshoedsterje.

• Wie rijdt er mee van Hoogstraten naar Leuven en v.v.? Vertrek zo. ± 20 u. en vr. ± 17 u. van deur tot deur. 03/315.83.66

• Typen van tesissen op tekstverwerker. 55 fr./blad. Kris Roselle, Naamsestweg 130, Heverlee. 20.70.77

• Zaal te huur aan zeer voordelige voorwaarden voor fuiven. 20.76.41 na 20 u.

• Mijn achtung voor jou als kunstminnaar is steil gedaald.

• Te koop 8 Minolta 5000 (kit) 15 m. oud, prijs o.t.k.; zoom 100-200 AF (6000 fr.) Bloemenbergg. 7.

• Verloren op EOS-Germ. TD in Albatros op 12/4: kassette met the Feelies en REM. Terug te bezorgen bij Wilfried van 1e lic. Germ. (adres is toch te ver) tegen fiske schouderklap.

• Cultureel vrouwenkafé Labyrinth: open op wo., do., vr. 11.30-14 u. en na 20 u., zo., 18-24 u. Elke vr. en zat. fuif vanaf 22 u.

• Voor al uw typwerk, op tekstverwerker, snel en verzorgd, contacteer mij op 25.89.12

• Semi-gemeenschapshuis te huur. Parijstr. 38, bel Bottu. Bez. zo. 4-5 u.

• Voor al uw typwerk op tekstverwerker aan studentvriendelijke prijzen - zelfs tabellen. 23.46.26

• Pieter Couterelstichting VZW - homo- en lesbienecentrum - Vaartstr. 16. Elke di. fuif vanaf 21 u., elke vr. vanaf 21 u. weekendfuif. Jongerenkafé wo. 19-24 u., zo. 15-19 u.

• Wil de onnozele worst(in) die in de nacht van ma. 24/4 op di 25/4 mijn fiets ontvreemde a. s. Pauskollege hem als de vliegenest bliksem terugplaatsten of er vallen patsen. Een ongelukkig Bolleke.

• Voor studenten uit het Antwerpse: ik verzorg uw typwerk op PC. 03/658.70.51

• Wie heeft er zin om met mij (meisje 20 j.) naar Iers te gaan om daar een periode vrijwilligerswerk te verrichten in een Kibbutz? Vertrek: ± 15 mei. Voor verdere inlichtingen 050/82.21.83.

Vorig jaar is van die welkkelijke sportwerking niets meer in huis gekomen. Renate beloofde echter weer met de oude traditie aan te knopen, en meer sport te programmeren dan vorig jaar het geval was. De grootste innovatie van Renate was echter de programmatie van een speciaal weekend voor eerste-kenners in september. Bij Chemika kende men zo'n onthaalweekend nog niet. Als deze organisatie lukt - voor de eerste keer zal dat alleszins niet erg gemakkelijk zijn - heeft Renate inderdaad een opvallende vernieuwing in de Chemika-werking binnengebracht.

Zoekertjes zonder commercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren e.d.) zijn gratis; andere semi-kommerciële zoekertjes die koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). De redactie behoudt zich het recht voor een zoekertje niet te plaatsen. Gebruik onderstaand rooster, 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op s. Meiersstraat 5.

10 BF										
20 BF										
30 BF										
40 BF										
50 BF										
60 BF										

Zoekertje

Samenstelling: Alexandra Melis

Dinsdag 2 mei

20.30 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Scanners, Canadese film uit 1980 over twee broers die elkaar bestrijden, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
20.30 u **KONCERT** Het kamerkoor Tournion, in de kerk van het Groot Begijnhof, org. UP/kultuurkommissie KUL.

Woensdag 3 mei

19.30 u **LEZING** Prof. J.P. Peemans (UCL) over de Noord-Zuid verhouding, in Van Evenstr. 2A, seminarieel. IV, org. Polekar.
20.30 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Scanners, Canadese film uit 1980 over twee broers die elkaar bestrijden, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 4 mei

10.00 u **SPORT** Interuniversitair kampioenschap atletiek, met bekende atleten en ex-atleten, om 16.00 u herdenkingsmijl Mon Vanden Eynde, in Universitair Sportcentrum, org. Sportkomitee KUL.
20.00 u **TEATER** De Meeuw van Tsjechov, gespeeld door de Blauwe Maandag Compagnie olv Luk Perceval, in de Stadsschouwburg, org. Blauwe Maandag Compagnie.
20.00 u **LITERATUUR** Hubert Lampo over het magisch realisme, in het Stuc, 1ste verdieping, ink. 140 (nl-leden), org. Univ. Werkgroep Literatuur.
20.30 u **VIDEO** Another Country, Britse film uit 1984 van Marek Kaniwvska, met o.a. Rupert Everett en Colin Firth, vanaf 20.00 u tekenfilms, in Vaartstr 16, ink. gratis, org. Pieter Coutereel.

Vrijdag 5 mei

20.30 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Dead Ringers, Canadese film uit 1988, over de tragedie van één psyche die over twee lichamen verdeeld is [grote prijs op het Festival van Avoriaz 1988], in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Zaterdag 6 mei

20.30 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Dead Ringers, Canadese film uit 1988 over de tragedie van één psyche die over twee lichamen verdeeld is, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
21.30 u **OPTREDEN** Beeline, muziek met Barry Richardson, Simon Shrimton, Marcel Schraepen, Raf De Vlieghe en Roger Wyott, in De Lange Trappen, M. De Layensplein 1.

Zondag 7 mei

20.00 u **OPTREDEN** The Wolfbanes, animatie van één van de betere Vlaamse rockgroepen, in de Schrabbel, Craenendonck 27, ink. 50/80, org. Jeugdhuus Schrabbel.

Maandag 8 mei

19.00 u **LEZING** Dirk Lauwaert over David Cronenbergs Dead Ringers, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
20.30 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Dead Ringers, Canadese film uit 1988 over de tragedie van één psyche die verdeeld is over twee lichamen, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
23.00 u **FILM** Retrospektieve David Cronenberg: Dead Ringers, Canadese film uit 1988, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

Allert Lakke: tot 7 mei in Tiensevest 39 (wo en do van 18.00 tot 22.00 u, vr en za van 14.00 tot 18.00 u en zo van 10.00 tot 14.00 u), org. Transit vzw.
Beeld na beeld: Wandelocht langsheen hedendaagse Belgische beeldhouwkunst in de KU Leuven, tot 23 juli, meer info in het sekretariaat van de Centrale Bib, lok. 04.11.
Poëzie in Vlaanderen: Poëzie in Vlaanderen van de periode 1955-1965, tot 12 mei, in het Erasmushuis, org. Afdeling Nederlandse Literatuurstudie.
Roeland Kotsch: muziek uit tuinen en parken, tot 31 mei, in de ABB inkomhal, Diestsevest 2.
Schilderijen/fotografie: tot 15 juni (alle dagen van 11.00 tot 02.00, weekend van 19.00 u), in kafee D'Adario, Ravenstraat.

Heidevelden van Hilde Wils**Een bijwijlen mooie tekst**

Precies één jaar geleden viel in het Stuc *Judith*, het regiedebuut van Hilde Wils, te bekijken. Ondanks de wat povere regie en de bijzonder flauwe akteprestaties kon Wils' eersteling toch een belofte worden genoemd. Naar verluidt was haar debuut zelfs niet onopgemerkt gebleven in Nederland. In januari van dit jaar mocht zij dan ook haar *Heidevelden* creëren voor het Groningse Grand Theatre. De poëtische, bij momenten wel aardige tekst werd geschreven door Albert Blitz, die de mannelijke rol voor zijn rekening neemt. De regie stemt echter weinig hoopvol. 'Heidevelden' maakt duidelijk dat Wils gebleven is wat zij vorig jaar al was: een belofte.

'Heidevelden' werd aangekondigd als "een poëtisch stuk, meer beeldend dan dramatisch". Dat klopt, en het maakt tegelijk de sterkte en de zwakte van de voorstelling duidelijk. Dat geldt zowel op het nivo van de tekst als van de encensering.

Die tekst mag er wel zijn. Mieke is een vrouw die vanuit de stad naar het dorp is verhuisd om er als sekretaress in een meubelzaak te werken. Zij ontmoet het echtpaar Johan en Carla. Beiden zitten een beetje in een identiteitskrisis en weten niet welke kant zij op moeten. Johan mijmert over stad en platteland. Waar woont hij uiteindelijk het liefst? Mieke praat nogal wat over haar positie tegenover 'de anderen'. Op het einde stelt zij: "Ik ben alleen."

Graven

Albert Blitz weet in krachtige en toch sobere bewoordingen de wereld van drie mensen op te roepen. Hij komt daarbij zelfs een paar keer tot verrassende uitspraken die je treffen en onwillekeurig in je hoofd blijven hangen. Die poëtische toets is op zich wel geslaagd, maar we hebben hier nog altijd met theater te maken, en theater is nu eenmaal drama. Er is niets op tegen om dat dramatische aspect te verkleinen ten voordele van een meer poëtische benadering, maar je mag daar niet te ver in gaan. Blitz heeft zich op dit punt wat ver over de schreef gewaagd.

'Heidevelden' bevat immers een verhaal en karakters met voldoende kon-

fliktstof, maar de auteur heeft gemeend de rechtlijnigheid ervan te moeten ondergraven. Het hele verhaal is als een puzzel door elkaar gegooid. Je krijgt dan ook iets voorgeschoteld waar je vaak ook niet wordt voorbijgegaan. Toch zou het Stuc er misschien goed aan doen, de vertrouwde vrienden een keer kritisch door te lichten. Want prachtig presteren doen ze de laatste tijd niet meteen.

Johan Reyniers

Staren

Veel van de relaties tussen de personages gaat verloren door het door mekaar halen van het rechtlijnige verhaal. Toch blijft de tekst, met al zijn poëtische momenten, de moeite waard.

Anders is het gesteld met de encensering. Wils is er niet in geslaagd de kloof die in de tekst tussen de personages gaapt te dichten. Elk vertelt zijn verhaal zonder ooit op de ander in te spelen. Dat heeft natuurlijk met de tekst te maken. Het is ook een beeld voor het gebrek aan contact dat de personages kenmerkt, maar al bij al is het niet echt leuk om de hele tijd naar mensen te zitten kijken die bijna altijd recht voor zich uit staren terwijl zij praten. Er wordt geen poging ondernomen de aangesprokene (als die er al is) te benaderen.

Eer

Zoiets kan best boeiend zijn, op voorwaarde dat er deftig geakteerd wordt. Albert Blitz doet echter niet veel meer

dan vaagweg mijmerend wat sfeer creëren. Hilt De Vos gaat compleet de mist in als Carla. Zij speelt verkrampt, mist elke vorm van spontaniteit en slaat er een vreselijk taalje uit dat met de beste wil van de wereld nog geen Nederlands kan worden genoemd. Marianne Boyer, als Mieke, komt daarentegen wel aardig uit de hoek. Zij is de enige die een overtuigend karakter neerzet en die naar de anderen toespeelt.

Met 'Heidevelden' wil het Stuc een traditie in ere houden. Hilde Wils is afkomstig uit de teaterstad van Paul Peyskens, de voormalige huisregisseur van het Stuc. Aan haar nieuwste kon dan ook niet worden voorbijgegaan. Toch zou het Stuc er misschien goed aan doen, de vertrouwde vrienden een keer kritisch door te lichten. Want prachtig presteren doen ze de laatste tijd niet meteen.

Talen

Van 17 tot 29 juli organiseert het CLT in Leuven intensieve taalkursussen (Duits, Engels, Frans). Prijz: 7000 fr. voor 50 lesuren (8.30-17.30 u). Inlichtingen: Velsalusstraat 21, ☎ 28.56.61

Volkskamp

De Volkshogeschool Elcker-ik organiseert samen met Oxfam Wereldwinkel tijdens het Pinksterweekend een volkscamp rond het thema "Naar een multiculturele samenleving". Inlichtingen: Blijde Inkomststraat 115, ☎ 23.96.92

Werkkamp

De Vierde Wereldbeweging organiseert ook dit jaar werkkampen in België en Frankrijk. Het is de bedoeling er de armoede te bestrijden met handenarbeid. Inlichtingen: ATD Vierde Wereld, Viktor Jacobslaan 12, Brussel, ☎ 02/647.99.00

Veto gaat via de satelliet. In het kader van Erasmus heeft iedere Leuvenaar breedrecht op z'n portie journalistiek. Oxford, Bologna, Köln, Sorbonne, Aarhus, Diepenbeek, zelfs in Stanford-USA kun je naar Vietow vragen. Als je nu aan Veto komt meewerken - als fotograaf, lay-outer, zetter of gewoon als schrijver van berichtjes - kan je op internationale naambekendheid rekenen. Doen!

